سؤالات امتحانات داخلی / هماهنگ منطقه ای - در شهرستان / ناحیه / منطقه ۱ دی ماه ۱۴۰۲	
سؤالات امتحان درس : علوم و فنون ۳	تاریخ امتحان: ۱۸ / ۱۰ / ۱۴۰۲
نام و نام خانوادگی :	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
پایه/ رشته تحصیلی : .پایهٔ دوازدهم انسانی	ساعت شروع : ۱۲
نام آموزشگاه : .دبیرستان دخترانهٔ غیر دولتی علمی	

ردیف	سؤالات	بارم
الف	تاریخ ادبیات و سبک شناسی(٤نمره)	
۱	توضیح زیر معرّف کدام شخصیت است؟ « شاعری وطنی و از موسیقی دانان بزرگ عهد مشروطیت است و عرصهٔ هنری وی تصنیف و ترانه های وطنی است».	/۲۵.
۲	جاهای خالی را با کلمهٔ مناسب پر کنید. الف-نثر فارسی با کنار گذاشتن قید و بندهای نثر فنی و مصنوع .....و ..... می شود. ب- میرزا محمد صادق امیری فراهانی سر دبیر روزنامه..... بود.	/۷۵.
۳	درستی یا نادرستی عبارت های زیر، را مشخص کنید. الف- صبای کاشانی و قاآنی شیرازی از شاعران سبک بازگشت به غزل سرایی به سبک شاعران کهن خراسانی و سلجوقی پرداختند. درست ◯ نادرست ◯ ب- به ادبیاتی که گویای اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی روزگار مشروطه است، «ادبیات بیداری» می گویند. درست ◯ نادرست ◯ پ-اکثر نویسندگان دورهٔ بیداری، داستان را مطابق ذوق عامه می نوشتند و سبک نویسندگی آنان مطابقت کاملی با ادبیات داستانی جدید داشت. درست ◯ نادرست ◯	/۷۵.
٤	همهٔ موارد به جز گزینه..... به وضعیت زبان و ادبیات از «انقراض صفویه تا آغاز سلطنت فتحعلی شاه قاجار» اشاره دارند؟ الف- تقلید از سطوح زبانی، ادبی، و فکری سبک خراسانی ب- ورود اصطلاحات و لغات غربی پ- تأسیس انجمن های گوناگون ت- رها نمودن شعر از سستی و رخوت سبک هندی	/۲۵.
۵	اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش نامه پرداخت، چه کسی است؟ الف- علی اکبر دهخدا محمد علی جمال زاده پ-میرزا آقا تبریزی ت- صور اسرافیل	/۲۵.
٦	هر یک از توصیف های ستون« الف» شرح حال کدام شاعر در ستون « ب» است؟(یک مورد اضافی است). الف الف - امثال حکم ب - شمس و طغرا پ - سرگذشت حاجی بابا اصفهانی ت -شمس الدین و قمر ب ۱- محمد باقر میرزا خسروی ۲- دهخدا ۳- میرزا حسن خان بدیع ۴- جیمز موریه ۵- میرزا حبیب اصفهانی	۱
۷	جاهای خالی جدول داده شده را که مقایسهٔ ویژگی های شاعران سنت گرا و مردمی عصر بیداری است با واژگان مناسب پر کنید. شاعران سنت گرا — شاعران مردمی زبان..... — زبان ساده و روان واژه های عامیانه قالب های شعری: قصیده و مثنوی —	/۵.

www-kanoon-ir

۸	بارزترین ویژگی فکری ادبیات دورهٔ بیداری چیست؟	./۲۵
ب	زیبایی شناسی(٦نمره)	
۹	در بیت های زیر، آرایهٔ « مراعات نظیر، تلمیح و تضمین را پیدا کنید. الف- سرگشته در کشاکش طوفان روزگار / گم کرده همچو آدم و حوّا بهشت خویش ب- ز دیوارها خشت و از بام سنگ / به کوی اندرون تیغ و تیر خدنگ پ- شب وصل است و طی شد نامهٔ هجر / سلامٌ فیه حتی مطلع الفجر ت- به شهر عشق منم شهریار و چون حافظ / منم که شهرهٔ شهرم به عشق ورزیدن	۱
۱۰	متناقض نما را در سرودهٔ زیر، مشخص کرده، توضیح دهید. چو آفتاب رخت سایه بر جهان انداخت / جهان کلاه ز شادی بر آسمان انداخت	۱
۱۱	در بیت زیر، آرایهٔ « تضاد» را پیدا کنید. گر یار جفا کرد گنه بر دل ریش است / وان غمزهٔ بی مهر و وفا را ز که دانیم	./۵
۱۲	آرایهٔ لف و نشر را در بیت های زیر، بیابید و نوع آن را بنویسید. الف- از دشمن و دوست گریزم و عجب نیست / سرگشته نسیم از گل و از خار گریزد ب- نباشد چون جبین و زلف و رخسار و لبت هرگز / مه روشن، شب تیره، گل سوری و می احمر (احمر:سرخ)	۱
۱۳	در همهٔ ابیات به جز..... متناقض نما وجود دارد. الف- بی قیمتی ما ز گران مایگی ماست / کاین چرخ فرو مایه ندارد ثمن ما(ثمن: قیمت) ب- ره رستگاری در افکندگی است / که خورشید جمع از پراکندگی است پ- در ره عشق مسلمان نتوان گفت او را / که به کفر سر زلفت نبود ایمانش ت- آه گاه از دل زداید زنگ و گه زنگ آورد / ابر گاه از باد جمع و گه پریشان می شود	./۵
۱٤	در کدام بیت هیچ یک از آرایه های « مراعات نظیر، تلمیح، یا تضمین به کار نرفته است؟ الف- فارغ ز امید رحمت و بیم عذاب / آزاد ز خاک و باد و از آتش و آب ب- نغمهٔ حافظ شنو ز خامهٔ صائب / چند نشینی که خواجه کی به درآید؟ پ- نه عاشق کند ملک دنیا طلب / نه بهرام شمشیر چوبین خواهد ت- بیدلی در همه احوال خدا با او بود / او نمی دیدش و از دور خدایا می کرد	./۵
۱۵	در همهٔ گزینه هاآرایهٔ تضاد» دیده می شود، به جز..... الف- موج ز خود رفته ای تیز خرامید و گفت / هستم اگر می روم، گر نروم نیستم ب- در طریق عشق بازی امن و آسایش بلاست / ریش باد آن دل که با درد تو خواهد مرهمی پ- در پناه بردباری هست راحت بیشتر / سایه افزون است نخل سر به زیر افکنده را ت- بلور اشک به چشمم شکست وقت وداع / که اولین غم من آخرین نگاه تو بود	./۵
۱٦	در نمونه های زیر، آرایهٔ مراعات نظیر بین کدام واژه ها ایجاد شده است؟ الف- آن پریشانی شب های دراز و غم دل / همه در سایهٔ گیسوی نگارآخر شد ب- شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها	۱

www.kanoon.ir

پ	موسیقی شعر(٦ نمره)	
۱۷	تقطیع مثال های زیر، به صورتی که بین کمانک تقطیع شده است با کدام اختیار شاعری مطابقت دارد؟ الف- گل و خار ب) کشتی نوح پ) دست انداز (U – –U) (U – – U –) (U – – –)	۱
۱۸	بیت زیر را تقطیع کنید ، مرز پایه های آوایی هر بیت را مشخص کنید و وزن آن را بنویسید. مستم ز دو چشم نیم مستش از پای درآمدم ز دستش	۱/۵
۱۹	نشانه های هجایی بیت زیر را به دو صورت برش بزنید و پس از تعیین پایه های آوایی وزن آن را بنویسید. عشق تو در آمد ز دلم صبر به در شد احوال دلم باز دگر باره دگر شد	۲
۲۰	پس از تقطیع هجایی بیت زیر، اختیارات شاعری زبانی به کار رفته در آن را مشخص کنید. ذکرش به خیر ساقی فرخنده فال من کز در مدام با قدح و ساغر آمدی	۱/۵
ت	نقد و تحلیل شعر و نثر(٤ نمره)	
۲۱	شعر زیر را از نظر ویژگی های فکری و ادبی دورهٔ بیداری بررسی کنید. گریه را به مستی بهانه کردم شکوه ها ز دست زمانه کردم آستین چو از چشم برگرفتم سیل خون به دامان روانه کردم از چه روی چون ارغنون ننالم؟ از جفایت ای چرخ دون ننالم چون نگریم ز درد و چون ننالم دزد را چو محرم به خانه کردم؟ الف- ویژگی ادبی(۲ مورد) ب- ویژگی فکری(۲ مورد)	۲
۲۲	متن زیر از کتاب« چرند پرند » دهخدا را از نظر ویژگی های زبانی و ادبی دورهٔ بیداری بررسی نمایید. « باری چه درد سر بدهم ؟ آن قدر گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده تمام آن حرف ها یادش رفته. تا یک فراش قرمز پوش می بیند، دلش می تپد، تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد. هی می گوید : امان از هم نشین بد». الف) ویژگی زبانی(۲ مورد) ب- ویژگی ادبی (۲ مورد)	۲

« سر بلند و پیروز باشید»

«کامرانی فرد»